

LAKIALOITE 154/2001 vp

Laki kuntalain 65 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan muutettavaksi kuntalain 65 §:n 2 momenttia siten, että kunnilta poistetaan velvoite esittää talousarviossa ja -suunnitelmassa ne toimenpiteet, joilla edellisen vuoen

taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnittelukaudella katetaan (alijäämän kattamisvelvoite).

PERUSTELUT

Perustuslain 19 §:n mukaan jokaisella on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Julkisen vallan on turvattava jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistettävä väestön terveyttä. Julkisen vallan on myös tuettava perheen ja muiden lapsen huolenpidosta vastaavien mahdollisuuksia turvata lapsen hyvinvointi ja yksilöllinen kasvu. Lisäksi on edistettävä jokaisen oikeutta asuntoon. Näiden perusoikeuksien toteuttamisvastuu on jaettu kuntien ja valtion kesken.

Viime vuosina kunnille on annettu uusia tehtäviä, mutta samalla niiden tulopohjaa on kavennettu. Valtio on kuitenkin jättänyt kuntien taloudellisen tasauksen aikaisempaa enemmän kuntien kesken tehtäväksi.

Kunnille lisättiin 1.1.2001 alkaen velvoite kattaa taloudenpidossa syntyneet alijäämät. Kuntien on esitettävä myös suunnitelma alijäämän kattamistoimenpiteistä suunnittelukaudella. Huolimatta kunnissa aloitetuista talouden ter-

vehdyttämistoimista ja yhteistyön lisäämisestä seutukunnissa on Suomessa suuri määrä kuntia, jotka eivät pysty lakia noudattamaan tai jos noudattavat kuntalakia tältä osin, niin rikkovat sitä jättämällä osan peruspalveluja tuottamatta tai tuottavat niitä puutteellisesti. Kunnallisveroprosentteja on nostettu jo vuodelle 2001, ja 108 kuntaa ilmoittaa nostavansa veroprosenttiaan ensi vuodelle. Lisäksi palveluja supistetaan ja maksuja korotetaan sekä omaisuutta myydään.

Kansalaisten tasavertaisuus peruspalvelujen suhteen on suuressa vaarassa ja sitä lisää hätiköiden kuntalakiin 1.1.2001 alkaen tehty muutos. Valtion tulee huolehtia omasta perustuslain velvoitteestaan säilyttämällä kuntien tosiasialliset taloudelliset toimintamahdollisuudet niiden pakollisten ja muiden tehtävien hoitamiseksi. Tämä tulee ottaa huomioon mm. valtionosuuksia määriteltäessä. On lisäksi muistettava, että kuntatalous toimii eri lainalaisuuksien mukaan kuin yritystalous.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kuntalain 65 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun kuntalain (365/1995) 65 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 353/2000 seuraavasti:

65 §

Talousarvio ja -suunnitelma

va siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laaditta-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____.

Helsingissä 22 päivänä marraskuuta 2001

Tero Mölsä /kesk
Mauri Salo /kesk
Pekka Kuosmanen /kok
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Timo E. Korva /kesk

Kyösti Karjula /kesk
Liisa Hyssälä /kesk
Jari Leppä /kesk
Jukka Vihriälä /kesk
Seppo Lahtela /kesk
Juha Rehula /kesk